

Rozesílka Lísky

Informace, náměty a metodická podpora pro EVVO

LÍŠKA

Vážení kolegové ve školách, neziskových organizacích, úřadech, firmách a dalších institucích, milí příznivci ekologické výchovy, zde je Váš předprázdninový balíček informací na podporu environmentálního vzdělávání, výchovy a osvěty s číslem 11/2014.

Balíček obsahuje pozvánky na červnové a prázdninové akce, zajímavé články i příklady dobré praxe. Dnes přikládáme další dva metodické listy s číslem 102 a 103. Opět byly vydány v rámci kampaně Přírodní zahrada a věříme, že Vás podpoří ve Vašem úsilí. Metodické listy jinak od ledna tohoto roku zasíláme pouze členům Lísky a členům Klubu Lísky. Pokud se do Klubu Lísky přihlásíte, můžete je od září dostávat i Vy.

Do konce června probíhá **osvětová kampaň Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny**. Tento víkend se můžete zúčastnit praktického semináře. Přijďte se 21. - 22. června inspirovat do Hostětína: <http://hostetin.veronica.cz/prirodni-zahrady-prakticky-seminar-0> . **Odborný seminář Svatojánské bylinkaření** pořádá o víkendu 20.-22. června i ENVIcentrum Vysoké Pole. Můžete se též zapojit do **soutěžní přehlídky fotografií Živá zahrada**. Vaše fotografie umístěných objektů dokládající oživení zahrady – krmítka, budky, pítka, hmyzí domečky, úkryty apod. pošlete do 30.6.2014 na infoevvo@seznam.cz . Některé z nich jsou již na <https://www.facebook.com/prirodnizahrada> . **Garantem kampaně je Centrum Veronica Hostětín.**

Aktuální přehled akcí v regionu najdete na webu Lísky v **Krajském kalendáři akcí**, <http://www.liska-evvo.cz/akce> . Pozvánky na své akce, výstavy, semináře apod., stejně jako zprávy a fotografie z uskutečněných projektů a akcí můžete průběžně zasílat na adresu infoevvo@seznam.cz . My Vám za ně děkujeme a aktuálně je zařazujeme na web i do rozesílky.

Klub Lísky

Líbí se Vám programy a činnosti Lísky? Máte rádi přírodu, tradice a kulturu (nejen) Zlínského kraje?

Svým členstvím v Klubu podpoříte naše poslání a programy, a zároveň dáte najevo, že nám fandíte. Více informací [najdete zde](#).

[Přečtěte si](#), jak Klub Lísky funguje a co nabízí.

[Přihláška do Klubu ke stažení zde](#)

Informace i ukázkový list pro rodiny s dětmi najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/klub-lisky>

V současné době má Klub Lísky 22 členů. Vážíme si Vaší důvěry a podpory.

Kde Líska pomáhá

➤ Sbíрка Světluška: Komu svítí Světluška

Světluška provází děti a dospělé s těžkým zrakovým postižením na jejich cestě k samostatnosti. Přispívá na speciální pomůcky, jako jsou mluvící počítače či optické lupy, na vodící psy, osobní asistenci pro zrakově postižené děti integrované do běžných škol. Podporuje zrakově postižené studenty. Financuje projekty, které rozvíjí talent a tvořivé schopnosti lidí se zrakovým postižením.
<http://svetluska.centrum.cz/win/pro.phtml>

➤ Dobrý anděl

Nadační fond DOBRÝ ANDĚL pomáhá rodinám s dětmi, které postihla rakovina nebo jiné závažné onemocnění. Více na <https://www.dobryandel.cz/>
Šíříme myšlenku Dobrého anděla a pomáháme oslovit a získat další Dobré anděly.

Aktuality, které stojí za to číst

❖ Projekt Skutečně zdravá škola

Iniciativa míří mílovými kroky k profesionální organizaci.

Začal vycházet **zpravodaj**: <http://files.skutecne-zdrava-skola.webnode.cz/200000053-26e6d27e14/Kv%C4%9Bten%202014.html>

Během dubna a května jsme sbírali ověřené **recepty pro školní jídelny**. Nyní je vyhodnocujeme a připravujeme k užívání přímo pro školní jídelny.

Prezentovali jsme SZŠ na **Prague Food Festivalu**.

Odborná garantka Skutečně zdravé školy Mgr. Margit Slimáková, Ph.D.

zde vystupovala společně s paní prof. Dostálovou, místopředsedkyní Společnosti pro výživu.

Na místě se shodly na obrovském významu výživy v prevenci nemocí, potřebě omezit prodej nezdravých nápojů a potravin ve školách a vhodnosti vařit z lokálních surovin.

Více o iniciativě a programech na webu a Facebooku.

Občanská iniciativa Skutečně zdravá škola

<https://www.facebook.com/skutecnezdravaskola>

<http://www.skutecnezdravaskola.cz/>

Telefon: 732 967 206

❖ Strom roku 2014

Ještě nemáte svůj oblíbený strom? Třeba ho najdete prostřednictvím ankety Strom roku 2014. Vyberte si mezi dvanácti finalisty toho svého a pošlete mu DMSku. Přispějete na jeho ošetření nebo novou výsadbu. www.stromroku.cz

❖ Neziskovka roku

Neziskovka roku je nezávislé ocenění pro neziskové organizace v České republice. Ocenění vychází ze zázemí [Nadace rozvoje občanské společnosti](#) a její metodiky „Zdravého organizačního řízení“.

Projekt reaguje na rostoucí zájem veřejnosti i dárců o činnost neziskových organizací. Ocenění svou podstatou cílí na vytvoření komplexního přehledu o fungování a kvalitách organizací působících v neziskovém sektoru a zároveň přibližuje silné příběhy z tohoto prostředí široké veřejnosti.

Cílem ocenění je:

- **Veřejně zviditelnit kvalitu práce v oblasti NNO**
- **Ocenit organizace postavené na kvalitním managementu, spolehlivém řízení a odpovědné činnosti v rámci svého působení v celé ČR**
- **Zavést zcela nový pohled na nestátní neziskové organizace posílením jejich statusu v očích odborníků i široké veřejnosti**
- **Podpořit NNO v jejich profesionalitě a nabídnout jim konkrétní srovnání s ostatními**
- **Podpořit mezisektorové vzdělávání a motivaci NNO ke zlepšování**

<http://www.neziskovkaroku.cz/>

Neziskovka roku 2014 prostřednictvím facebooku: <https://www.facebook.com/Neziskovkaroku?ref=ts>

Zdroje (nejen) pro EVVO

- Chcete na podzim **sázet stromy**? Teď máte příležitost získat grant od Nadace Partnerství ve výši 10 až 30 tisíc korun. <http://bit.ly/1klsfEe>, TZ v příloze

Chcete zlepšit kvalitu svého prostředí společnou výsadbou? Ode dneška máte možnost získat od Nadace Partnerství finanční příspěvek určený na koupi sazenic stromů a keřů, kůlů a dalšího potřebného materiálu. O grant na podzimní výsadbu ve výši až 30 tisíc mohou žádat až do 13. srpna obce, školy, spolky a další organizace. Důležité je, aby se do sázení zapojila místní veřejnost a sázely se druhy, které jsou na území původní. Informace jsou pro zájemce dostupné na www.nadacepartnerstvi.cz v sekci zaměřené na granty.

Kontakty:

Ivana Adámková, koordinátorka grantů na výsadbu stromů, e-mail: ivana.adamkova@nap.cz, tel.: 515 903 125, mobil: 608 704 389

Adéla Badáňová, PR a komunikace, e-mail: adela.badanova@nap.cz, tel.: 515 903 123, mobil: 721 468 231

- **Nadace VIA: Rychlé granty 2014**
<http://nno.ecn.cz/index.stm?apc=nF2x1--&x=2396776>

Pozvánky na akce, vzdělávací a osvětové programy v regionu

■ Osvětová kampaň „Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny“, 1. května – 30. června 2014

Na různých místech našeho regionu budou probíhat programy na podporu budování přírodních zahrad a hospodaření v souladu s přírodou. Zájemcům můžeme zaslat metodické listy, plakáty apod. Více informací a materiálů najdete na internetových stránkách Lísky <http://www.liska-evvo.cz/doc/prirodni-zahrada-priroda-pod-nasimi-okny>.

- **Líska, o.s. pro EVVO ve ZK** vyhlašuje **soutěžní přehlídku fotografií „Živá zahrada“**. Ukažte nám, jak jste oživilí svou zahradu krmítky, budkami, pítky, hmyzími domečky, úkryty pro živočichy apod. Vyrobené a umístěné objekty vyfotografujte v přímo v zahradě zašlete nám je do 17.6.2014 na infoevvo@seznam.cz nebo na adresu Lísky, Rokytnice 436 (Základní škola), 75501 Vsetín.

Vybraní autoři se mohou těšit na odměnu.

■ **ZO ČSOP Veronica, Centrum Veronica Hostětín:**

- ✓ Poradenství k přírodním zahradám: Osobně, telefonicky, e-mailem zodpovíme dotazy týkající se přírodního zahradničení i kampaně Přírodní zahrady
- ✓ Certifikace Přírodních zahrad: Certifikace zahrad u zájemců o získání plakety Přírodní zahrada. Bližší informace na www.veronica.cz
- ✓ Výukový program Živá zahrada
Výukový program pro žáky 1. i 2. stupně ZŠ. Žáci porozumí biodiverzitě v přírodní zahradě, srovnají ji s jinými druhy zahrad, a pochopí význam nejrůznějších zahradních prvků. Součástí programu jsou i ukázky netradičního pojetí záhonů a způsobů pěstování rostlin i stromů, jejich užitek pro člověka i přírodu. Na zahradě je také nezastupitelná funkce živočichů, jejichž, mnohdy nenápadné, úkryty žáci budou objevovat.
- ✓ **Seminář Přírodní zahrady, 21.–22.6.2014**
Praktický seminář o přírodních zahradách lektorují Ing. Helena Vlašínová, Ph.D., autorka knihy Zdravá zahrada a zoolog RNDr. Mojmír Vlašín. V rámci semináře se účastníci seznámí se základními principy přírodních zahrad a permakultury, se vztahy mezi organismy, prevencí, s možností využití plevelů v kuchyni i na zahradě. Seminář je doprovázen praktickými ukázkami. Vaše dotazy zodpoví kvalifikovaní lektori. hostetin@veronica.cz , www.hostetin.veronica.cz

■ **Muzeum regionu Valašsko, příspěvková organizace, Zámek Lešná:**

Toulky zámeckým parkem: Zážitkový program v zámeckém parku pro předem objednané skupiny (školy i veřejnost). Lektorka-zahradnice provádí hravými úkoly s přírodní a zahradnickou tematikou, součástí jsou hádanky a pohybové hry. Poznávání květin, vzácných dřevin, rozdíl mezi anglickým a francouzským parkem, život drobného hmyzu.

Voňavá stezka: Zážitkový program v zámeckém parku tematicky doplňuje výstavu kosmetických flakonů. Procházka zámeckým parkem představuje přírodní zdroje vůní z říše rostlinné i živočišné, čichové poznávání, bylinky, aromatické dřeviny.

<http://www.muzeumvalassko.cz/objekty/zamek-lesna/>

■ **Muzeum regionu Valašsko, příspěvková organizace, Zámek Kinských, Valašské Meziříčí**

Celoroční výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ:

Poznáváme byliny - „Hořec hořepník hořce hořekoval i zbled, že z bledule slét led.“ Nebledněte ani nehořekujte, že je nemožné naučit se poznávat naše květiny. Přijďte se přesvědčit o opaku přímo do zámeckého parku!

Živá zahrada - čím se liší vzhled moderních zahrad od zahrádek našich babiček? Jaké důsledky má tato změna pro přežití vzácných a ohrožených druhů organismů? Oživte svou zahradu! Nabídněte místo k bydlení zvířatům i rostlinám.

Zámecký park - Přijďte se seznámit s jedním z městských biotopů – parkem! Dozvíte se podrobnosti o jeho historii a jedinečnosti, naučíte se poznávat domácí i exotické druhy dřevin, seznámíte se s funkcemi parku v městské zástavbě, s tím, co jej tvoří, kdo v něm žije a čím je pro nás tak důležitý.

Nebojte se netopýrů! Zajímá Vás, jak se netopýři orientují v prostoru, jak se dokázali přizpůsobit střídání ročních období, kde jsou jejich úkryty, co nejčastěji loví nebo co je nejvíce ohrožuje? Pojďte s námi prolomit mýty, které o těchto tvorech kolují!

zamek.kinskych@muzeumvalassko.cz, <http://www.muzeumvalassko.cz/>

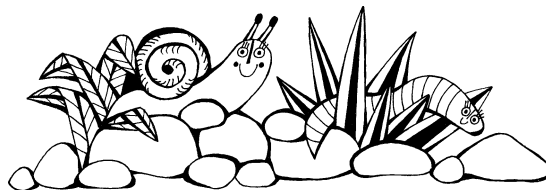
■ **EnviCentrum Pro krajinu, Vysoké Pole**

20. 6. Přednáška Svatojánské bylinkaření: Bylinkaření našich babiček, obohaceno o speciální téma – adaptogeny.

20.– 22. 6. Odborný seminář Svatojánské bylinkaření

V pátek od 18 hodin proběhne úvodní přednáška o bylinkaření našich babiček. Program bude obohacený o speciální téma – adaptogeny. Nahlédneme do jiných systémů ajúrvéda a TCM. V sobotu a neděli proběhne praktická část semináře, kdy se na poznávací vycházce po Cestě zdraví a po okolní přírodě naučíme poznávat léčivé byliny. Ukážeme si použití běžných léčivků v praxi, vyrobíme si nejrůznější maceráty, tinktury a odvary a ochutnáme bylinkové čaje.

richterova@prokrajinu.eu nebo brtisova@prokrajinu.eu

■ **XXXIV. Tradiční kosení a škola ochrany přírody a krajiny 28.6. – 14.7. v Bílých Karpatech**

■ **MUZEUM REGIONU VALAŠSKO ZVE NA PŘÍRODOVĚDNÉ PŘEDNÁŠKY A PROGRAMY**

Více informací na www.muzeumvalassko.cz

Večerní představení na zámku Lešná u Valašského Meziříčí. Jedná se o dramatizaci pověsti o rusalce ze zámecké studně. Představení budou probíhat během sobotních letních podvečerů co čtrnáct dní, **vždy v 19, 20 a 21 hodin.**

První Balada o rusalce proběhne v sobotu 28. června.

Termíny dalších představení jsou: 12. a 26. července, 9. a 23. srpna

Vstupenky JE NUTNÉ předem rezervovat na vybraný termín a hodinu. Objednávky a informace na tel.

+420 571 635 239 nebo e-mail zamek.lesna@muzeumvalassko.cz

<http://www.facebook.com/ZamekaparkLesna/>

Výstavy ve Zlínském kraji

- **14/15 Baťův institut Zlín**, nabídka na www.14-15.cz
- **Muzeum regionu Valašsko**, aktuální výstavy najdete na <http://www.muzeumvalassko.cz>

Pozvánky na akce a vzdělávací programy v jiných místech ČR

- Letní škola **Využití moderních médií v kampaních na ochranu životního prostředí a zejména pak na ochranu klimatu.**

Letní školu pořádá německá organizace KMGNE, koná se **18. - 30. 8. v Německu** v oblasti Mecklenburských jezer, v angličtině, s tlumočením do němčiny a španělštiny. Výstupem každého účastníka kurzu bude vlastní konkrétní mediální produkt, využitelný pro vaši práci/kampaň. KMGNE má s podobnými akcemi celkem bohaté zkušenosti.

Pro účastníky z ČR je vyhrazeno 5 míst, pro která budou poskytnuta stipendia. Stipendium pokrývá náklady na školné, ubytování, jídlo a část nákladů na dopravu. Účastníci si hradí pouze 25% nákladů na cestu do Německa. Účastníci kurzu získají certifikát o absolvování kurzu vydaný University of Wuppertal, the Eberswalde University for Sustainable Development a College of Popular Arts a kredity v rámci European credit transfer systému.

Vzdělávání a metodická podpora EVVO

❖ Programy a služby Líska a dalších organizací pro školy a školská zařízení, neziskové organizace

- Pokud potřebujete při plánování či realizaci environmentální výchovy konkrétní **metodickou pomoc a konzultace, máte zájem o elektronickou rozesílku, materiály k EVVO, vzdělávací akce, výukové programy pro žáky, kontakty na organizace** apod., potom využijte služby a programy Líska, o.s. **Kontakt: infoevvo@seznam.cz**, telefon 605 806 840
- Školám s trvalejším zájmem o environmentální výchovu doporučujeme zapojení do **sítě M.R.K.E.V.** (základní a střední školy) a **sítě Mrkvička** (mateřské školy). Do obou sítí je možné se registrovat průběžně. Veškeré **informace o podmínkách registrace** naleznete na: <http://www.pavucina-sev.cz>, sekce Pro školy.
Krajským koordinátorem ve Zlínském a Moravskoslezském kraji je ALCEDO – středisko volného času Vsetín, zde získáte další informace a přihlášky, alcedo@alcedovsetin.cz

❖ Výukové programy pro MŠ, ZŠ a SŠ

Nabídku výukových programů středisek ekologické výchovy a organizací najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>

Tipy na tábory a dovolenou pro rodiny s dětmi

Nabídky postupně přidáváme na

<http://www.liska-evvo.cz/doc/programy-a-souteze-pro-zaky>

Rodinný zážitkový pobyt, na kterém se můžete seznámit se základy Montessori pedagogiky a užít si společný čas v neopakovatelné atmosféře, již za nedlouho v Hostětíně. Neváhejte s přihlašovaním a přijedte se inspirovat <http://hostetin.veronica.cz/letni-pobyt-pro-rodiny-s-detmi-1-6-let>

Tipy na výlety, exkurze, výstavy (nejen) pro školy

V této rubrice najdete Vaše i lískové tipy, zkušenosti a zážitky z různých výletů, exkurzí a výprav do přírody.

- **Vyzkoušejte pasivní dům na vlastní kůži.** Vezměte své děti, přátele či kamarády do ekopenzionu – a ukažte jim, jak se dá bydlet, aniž byste protopili majlant. Ubytujte se v komfortních 2–4 lůžkových pokojích (s vlastním sociálním zařízením, kapacita 25 lůžek) a v klidu si projděte [celý Hostětín](http://hostetin.veronica.cz/ekopenzion) i čarokrásnou krajinu v okolí. Více na <http://hostetin.veronica.cz/ekopenzion>
- **Naplánujte si návštěvu 14/15 Baťova institutu Zlín,** který nabízí celoročně programy pro školy, skupiny dětí i rodiny s dětmi, www.14-15.cz

Soutěže (nejen) pro školy a skupiny dětí

Přehled soutěží najdete na <http://www.liska-evvo.cz/doc/volny-cas>

■ **Termíny soutěží:**

ŽA-BA-KO, žakovská badatelská konference, Vsetín, 25.6.2014,

<http://www.liska-evvo.cz/doc/zabako-v-roce-2014>

VYHODNOCENÍ SOUTĚŽÍ:

- **V rámci kampaně "Poctivě vyrobené, spravedli zaplacené" vyhlásila Sychrovská základní škola společně se základní školou v Rokytnici ve Vsetíně a Lískou, o.s. soutěž o nejlepší slogan na podporu fair trade a místních produktů.** Zapojilo se 38 žáků, především ze ZŠ Sychrov a další skupinky z téže školy.

Vítězné slogany byly vybrány v rámci setkání pracovní skupiny pro Fair trade ve Vsetíně:

5.A ZŠ Vsetín, Sychrov 97:

Orság Ondřej: Když si dáš fairtrade, tak budeš velkej.

8.A ZŠ Vsetín, Sychrov 97:

Celá 8.A: Skvělý pocit mám, když si fairtrade dám!

5.A ZŠ Vsetín, Sychrov 97:

Pilarská Michaela + Vančurová Kateřina:

Aby se vám líp vstávalo, dejte si fairtrade kakako!

8.A ZŠ Vsetín, Sychrov 97

Barbora Hnátková: Fairtradové kakao, aby se líp vstávalo!

Kristýna Kučerová: Fairtradová kávačka otevře nám srdíčka.

8.A ZŠ Vsetín, Sychrov 97:

Jakub Šnyrych + Karel Ritnošík: Fairtradové kakao - aby se líp vstávalo!

➤ Vyhodnocení soutěže Pozoruj, objevuj a pošli...

Soutěž Pozoruj, objevuj a pošli, byla vyhlášena v rámci 5. ročníku osvětové kampaně: „Ptáci-žijí tady s námi“ u příležitosti oslav zvolení čápa Ptákem roku.

Děkujeme všem, kteří nám na Lísku poslali básničky, říkadla, obrázky a fotky ukazující život čápů. Zvolit mezi zaslanými pracemi ty vítězné, byl pro porotu (složenou z pracovníků Lísky) nelehký úkol. Nejvíce nás však zaujaly obrázky z MŠ Luční ve Zlíně, říkanka z DDM Slavičín a fotografie letícího čápa od žákyně ze ZŠ Vsetín, Sychrov 97. Vybraní soutěžící se mohou těšit na dárky z ptáčí říše.

1. místo: Jakub Valka, MŠ Luční, Zlín

2. místo: Klárka Kováčová, DDM Slavičín

3. místo: Kateřina Vančurová, ZŠ Vsetín, Sychrov 97

Porota se navíc rozhodla udělit také zvláštní poděkování dětem z DDM Slavičín, za zaslanou sérii obrázků s čápy.

Projekty (nejen) pro školy a skupiny dětí

■ Fairtradové školy

jsou součástí kampaně Fairtradová města – mezinárodní iniciativy označování míst, kde je podporován fair trade. Cílem kampaně je osvěta v oblasti fair trade a podpora prodeje fairtradových produktů v daném místě.

Status Fairtradová škola

mohou získat školy na všech úrovních vzdělávacího systému. Dávají jím najevo svou společenskou odpovědnost a zájem o globální rozvojové vzdělávání. Pro bližší informace a podporu v získání statusu kontaktujte http://www.fairtradovamesta.cz/o_fairtradovych_mestech/skoly

■ Rožnov pod Radhoštěm – Základní škola Pod Skalkou v Rožnově pod Radhoštěm získala titul fairtradová škola.

ZŠ Pod Skalkou v Rožnově pod Radhoštěm se 5. června 2014 stala Fairtradovou školou, celkem osmou v Česku. "Pro naši školu je velkým oceněním a přínosem stát se fairtradovou institucí. Navíc je pro nás důležité téma spravedlivého obchodu propojovat s rozvojem a ekologií. Obdrželi jsme nyní i titul eko-škola. Máme dvojnásobnou radost," *svěřuje se ředitelka školy Mgr. Kristina Kubečková. Předávání certifikátu oživilo divadelní představení Hořčokoláda, které žáci dramatického kroužku nacvičovali s paní učitelkou Zuzanou Vráblovou. Představení vyhrálo celorepublikovou soutěž Ekumenické akademie. "Vítězství v soutěži byl posledním krůčkem k získání titulu Fairtradová škola," vysvětluje paní ředitelka Kubečková.*

<http://fairtradovamesta.cz/instituce/zs-pod-skalkou-roznov-pod-radhostem~skoly-drzitele>

■ Světová škola

Certifikát uděluje společnost Člověk v tísni, o.p.s. ve spolupráci s dalšími neziskovými organizacemi (ADRA, o.s., EDUCON, NaZemi, ARPOK). O získání se mohou ucházet základní i střední školy po splnění několika kritérií.

Staňte se výjimečnou a elitní školou, která se zajímá o dění okolo sebe i na celé planetě!

■ Globální rozvojové vzdělávání

Náměty a projekty do výuky získáte na <http://www.globalnirozvojovevzdelavani.cz>

Skutečně zdravá škola – občanská iniciativa usilující o změnu stravování ve školách a školkách.

Od založení naší iniciativy usilujeme o regulaci doplňkového prodeje na školách, kde se v automatech a školních bufetech dětem nabízí zejména nezdravé nápoje a pochutiny. Současný vývoj, kdy ministr školství Marcel Chládek důrazně vyzývá školy ke změně, považujeme za velký úspěch naší práce. I nadále však potřebujeme vaši podporu, neboť tato změna je ta z nejjednodušších, které mají odpovědné státní instituce provést. Za zcela zásadní považujeme změnu spotřebního koše. <http://bit.ly/T1zs26>

Omezení prodeje nezdravých potravin ve školách, třetí hodina tělocviku a pestřejší a dietnější strava ve školních jídelnách. To byly základní požadavky [Skutečně zdravá škola](#) a jsme nadšení, že ministrstvo je postupně realizuje. <http://bit.ly/T1zs26>

Více zde: <http://www.skutecnezdravaskola.cz>

Zelené okénko

■ Zelené úřadování

je zkrácený název pro environmentálně příznivé chování institucí financovaných z veřejných prostředků, jako jsou např. obecní, městské či krajské úřady, školy, školky, domy s pečovatelskou službou. Zahrnuje jednak systémová opatření zaměřená zejména na provoz a chování (např. oboustranný tisk dokumentů, zatahování žaluzií na noc) a jednak nakupování.

■ Zelené nakupování

je takový způsob nákupu či zásobování, při kterém je brán ohled na dopad vybraného zboží a služeb na životní prostředí. Vybírají se produkty, jejichž negativní dopad na životní prostředí je co nejnižší. Kritéria, která se při tom berou v úvahu, jsou například recyklovatelnost, biologická rozložitelnost, materiální a energetická náročnost výroby, zdravotní nezávadnost, transportní vzdálenost od výrobce ke spotřebiteli atd.

Ekologický institut Veronica, který se zeleným úřadováním a zeleným nakupováním dlouhodobě zabývá, vydal řadu materiálů a informační letáček, který najdete v elektronické podobě na www.veronica.cz

- Doporučujeme stránky Ekologického institutu Veronica, věnované udržitelné spotřebě domácností, www.umenivybirat.cz
- Žijte BIO www.bio-info.cz
vám přináší návody a inspiraci, jak žít zodpovědný život, každý den. Pokud považujete hodnoty jako šetrné zacházení s přírodními zdroji, zodpovědnost či etiku za důležité, pak rubrika „Žijte BIO“ je právě pro vás. Je určena pro ty z vás, kteří život vychutnávají plnými doušky a zároveň berou ohled na druhé a přírodu.
- Stránky sdružení TEREZA www.nejsetrnejsi.cz

Fair Trade (Spravedlivý obchod)

Fair trade je způsob obchodu, který dává drobným pěstitelům, řemeslníkům i zaměstnancům ze zemí Afriky, Asie a Latinské Ameriky možnost užít se vlastní prací za důstojných podmínek. Pokud si český spotřebitel koupí fairtradový výrobek, dává tak přednost výrobkům, za nimiž nestojí zneužívání dětské práce, nelidské pracovní podmínky, či devastace životního prostředí. Více informací najdete na www.nazemi.cz/fairtrade

Prodejní místa:

- **Výrobky Fair trade můžete zakoupit v Lísce - budova Základní školy Vsetín, Rokytnice 436, <http://www.liska-evvo.cz/doc/kontakty>**
Pondělí - čtvrtek: 8.30 – 11.00, 12.00 – 16.00 hodin
V době hlavních prázdnin: pondělí – středa, 9 – 14 hodin.
Návštěvu si můžete domluvit předem na infoevvo@seznam.cz nebo 604 650 109.
Zajistíme pro Vás též fairtradové občerstvení či balíčky na vašich akcích, více na infoevvo@seznam.cz
  - AMBOS MUNDOS provozuje **rozvojový obchůdek "Oba světy"**. Více o obchůdku a sortimentu najdete na AMBOS MUNDOS, www.ambosmundos.cz
  - Ve Vsetíně můžete navštívit **Poetickou kafeterii** (v sousedství parkoviště u Jednoty). V nabídce kávy a čajů si vyberete i ty se značkou Fair Trade, více na www.poetkafeterie.cz
  - **Krámeček u kouzelného stromu**, Holešov, <https://www.facebook.com/pages/Kr%C3%A1mek-u-kouzeln%C3%A9ho-stromu/165015163641604>
-
- **Líska je členem pracovní skupiny pro Fairtradové město Vsetín.**
  - **Líska je místním podporovatelem fair trade, http://fairtradovamesta.cz/mistni_podporovatele**

Biopotraviny, místní produkty, regionální značky, farmářské trhy a obchůdky

- **Regionální značky <http://www.regionalni-znacky.cz>**
- **Líska realizuje projekt POCTIVĚ VYROBENÉ - podpora udržitelné místní ekonomiky ve Zlínském kraji.**

Projekt je zaměřený na zvýšení informovanosti a spolupráce při posilování místní ekonomiky na území Zlínského kraje.

Aktivitu projektu zaměřujeme na spolupráci s řemeslníky, drobnými výrobci a zemědělci. Společně chceme postupně dosáhnout zvýšení zájmu o regionální výrobky u veřejnosti.

Nabízíme vzdělávání a rozvoj znalostí a dovedností producentům v oblasti udržitelného a tzv. „zeleného“ marketingu.

Podporujeme vzájemnou spolupráci, komunikaci a koordinaci aktivit.

Usilujeme o zvýšení povědomí o regionálních výrobcích, značení a zájem o zvýšení poptávky a odbytu.

Doba realizace: prosinec 2013 - březen 2015

Projekt je podpořen z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

<http://www.liska-evvo.cz/doc/poctive-vyrobene-podpora-udrzitelne-mistni-ekonomiky-ve-zlinskem-kraji>

https://www.facebook.com/Poctive_vyrobené

Prodejní místa:

- ✓ **Centrum Veronica Hostětín**, <http://hostetin.veronica.cz/>
- ✓ **Prodejna ODTADYMA, o.p.s.**,
Seninka 2 - prodejna ve Vsetíně, přízemí Domu Kultury.
- ✓ **Obchod Z DĚDINY** nabízí jídlo z našeho regionu.
Sortiment obchodu pochází z farem, od malých a středních zpracovatelů převážně ze Zlínského kraje, e-mail: obchod@zdediny.cz
<http://www.facebook.com/zdedinyzlin> Regionální potraviny, www.zdediny.cz

Recepty z naší kuchyně – patronkou rubriky je paní Milena Kovaříková

Těšíme se na zajímavé a chutné recepty z Vašich kuchyní. Vítejte recepty pro domácí i školní vaření. Originální recepty, nebo ověřené recepty s uvedením zdroje můžete posílat na infoevvo@seznam.cz Rádi bychom podpořili místní produkty, zdravé stravování, fairtradové suroviny, tradiční recepty a recepty v návaznosti na zvyky a tradice našeho regionu.

JAHODOVÁ ZMRZLINA SE SNĚHEM

1 kg jahod rozmixujeme se třemi lžícemi třtinového cukru. 200 g jogurtu, dvě lžice medu a 5 žloutků šleháme ve vodní lázni deset minut, odstavíme a šleháme do vychladnutí na hustý krém. Vmícháme do jahod a nakonec opatrně přimícháme tuhý sníh z pěti bílků. Dáme zmrazit. Používejte jen zcela čerstvá vejce z ověřeného zdravého chovu!

Kuchařka ze Svatojánu

Přírodní zahrady

- **Jak na přírodní zahradu** Vám PORADÍ v Ekologickém institutu Veronica - PROVÁDÍ KONZULTACE PŘÍMO NA ZAHRADĚ, <http://www.veronica.cz/?id=418>
- **NECHEJTE SI CERTIFIKOVAT VAŠI ZAHRADU - ZÍSKEJTE PLAKETU PŘÍRODNÍ ZAHRADA »**
Máte-li zahradu a hospodaříte ve spolupráci s přírodou, či jste alespoň k tomu nastoupili cestu, můžete získat prestižní plaketu "Přírodní zahrada". Tu má v Česku už bezmála 150 zahradníků. Plaketou dáváte najevo svoji filozofii a podporujete šíření myšlenky přírodního zahradničení. Více o udělení plakety na <http://www.veronica.cz/?id=563>
- **Kde jsou přírodní zahrady v Česku?**, Přehledná mapa přírodních zahrad na Ekomapě, http://www.veronica.cz/ekomapa#k=priroda_zahrady&r=cr
- **Ukázkovou přírodní zahradu a sad najdete v Centru Veronica Hostětín**
Relaxace i vzdělávání v ukázkové přírodní zahradě a ovocném sadu. Na pozemku za Centrem Veronica jsou dvě desítky starých stromů a nově přes padesát mladých stromků. Zahrada je budována v přírodním stylu, s využíváním prvků jako jsou vyvýšené záhony, bylinné záhony, sluneční past, jezírko a jiné. <http://hostetin.veronica.cz/ukazkova-prirodni-zahrada-sad>

Publikace, časopisy, zpravodaje, učební pomůcky, hračky, odkazy a portály

Praktická péče o školní zahradu společně se žáky, Vlasta Hábová

Pracovní listy zprostředkovávají srozumitelnou formou znalosti zkušených pedagogů, zahradníků, biologů a dalších odborníků. Publikace obsahuje rady a návody k založení školní zahrady a péči o ni. Nabízí náměty k využití školní zahrady a jejích produktů ve všech ročních obdobích. Skripta vznikala a byla ověřována v rámci projektu Příroda Vysočiny je naší učebnou.

Moje přírodní zahrada, kol. autorů

Dotisk oblíbené knihy Moje přírodní zahrada. Kniha slouží jako základní přehled k realizaci přírodní zahrady, je přístupně psaná i pro začátečníky.

Najdete na <http://www.chaloupky.cz/cs/shop/>

Zprávy a inspirace ze škol, neziskových organizací, veřejné správy

- Dne 10.6. 2014 navštívila Základní školu Vsetín, Sychrov 97 paní starostka Iveta Táborská. Předala spolu s panem ředitelem ceny žákům školy, kteří se aktivně zapojili do **Vsetínského týdne pro fair trade**, který probíhal v květnu.

Více zde: <http://www.zsvsetinsychrov.cz/news/pani-starostka-predala-ceny-nasim-zakum-/>

- **V rámci kampaně "Poctivě vyrobené, spravedli zaplacené" vyhlásila Sychrovská základní škola společně se základní školou v Rokytnici ve Vsetíně a Lískou, o.s. soutěž o nejlepší slogan na podporu fair trade a místních produktů.** Zapojilo se 38 žáků, především ze ZŠ Sychrov a další skupinky z téže školy.
- **Informace k žákovské konferenci v rámci projekty Story line approach.**

Ve středu 11.6.2014 se v Horním Maršově utkali žáci pěti středních škol o fiktivní zakázku v oblasti úspory energií. Vítězi se stali žáci ze Střední odborné školy stavební z Náchoda, kteří svému „klientovi“ nabídli hned několik variant vytápění jeho budovy, včetně výpočtu celkových ročních nákladů.

Studenti na konferenci představili svou několikaměsíční práci na projektu rekonstrukce restaurace a klubu Pálenka v Úpici. Klient Lukáš Bárta se během čtyřhodinové konference seznámil s různými návrhy řešení. Jednalo se především o různé druhy vytápění objektu - například pomocí kotlů na peletky či štěpku, kotlů na LTO nebo ohřev vody pomocí fototermitických panelů. Většina skupin navrhovala také různé druhy izolace zdi a to vnitřní nebo vnější, či výměnu oken.

Žáci si díky projektu nejen vyzkoušeli práci na skutečném zadání, ale měli (někteří možná poprvé v životě) možnost prezentovat výsledky své práce před širším auditoriem a vyslechnout si věcné poznámky a odpovídat na všetečné dotazy od energetických expertů, kterými byli Karel Murtinger a Pavel Kárník.

Nejlépe hodnocený návrh předvedli žáci Střední průmyslové školy stavební z Náchoda, konkrétně zástupci fiktivní firmy Save energy. Jejich návrh jako jediný obsahoval pro klienta velmi cenné porovnání různých variant vytápění, včetně ceny ročního provozu. Velmi dobře bylo hodnoceno také jejich vystupování a celkové pojetí prezentaci. Tito žáci se v příštím roce na jaře zúčastní mezinárodní konference v Polsku, kde se setkají s dalšími vítěznými skupinami z Polska a Slovenska, aby si vzájemně sdělili zkušenosti z práce na projektu.

Projekt nese název Story line approach – cooperation between vocational schools students and the world of work. Projekt bude probíhat dvoukolově, začal v lednu 2014 a skončí v květnu roku 2015.

Záměr projektu reaguje na vysokou poptávku středních odborných škol po možnosti propojit školní teorii s praktickou zkušeností studentů ve studovaném oboru. V českém, slovenském i polském školství jsou možnosti škol v tomto směru zatím poměrně omezené, třebaže právě praktická zkušenost studentů je nejvíce poptávána na trhu práce a zvyšuje úspěšnost studentů při hledání zaměstnání. Cílem projektu je, aby se studenti co nejlépe naučili řešit problémy bezprostředně se týkající studovaného oboru a získali zkušenosti, které se jim mohou hodit při profesním uplatnění.

SEVER v Horním Maršově tento mezinárodní projekt koordinuje, partnerem mu je polská občanská nezisková organizace Zielona Akcja a slovenské Občanské sdružení SOSNA.

Kontakt: Anna Čtvrtníková, anna.ctvrtnikova@ekologickavychova.cz

Středisko ekologické výchovy a etiky Rýchory SEVER, Brontosaurus Krkonoše
Horská 175, 542 26 Horní Maršov, www.sever.ekologickavychova.cz

Zprávy z webových stránek a tisku, odborné články

- Doporučujeme Vaší pozornosti **stránky projektu SCIENTIX**, které jsou studnicí inspirací, hlavně pro Ty, kdo si poradí s angličtinou.
<http://www.scientix.eu/web/guest>
Na stránky se může zaregistrovat každý a vyhledávat si projekty, zapojovat se atd.

Environmentální informační a komunikační servis Líska:

- **Pravidelná elektronická rozesílka**, <http://www.liska-evvo.cz/rozesilka>
Rozesílku tvoří pozvánky na vzdělávací a osvětové akce, akce pro děti a mládež, informace o změnách v legislativě, o dění v oblasti EVVO a neziskového sektoru, o vyhlášených grantech, publikacích, pomůckách, zajímavé články, odkazy i příklady dobré praxe.

Jak získat elektronickou rozesílku Líska:

Napište nám e-mail na: infoevvo@seznam.cz, telefon: 605 806 840

- **Webové stránky** www.liska-evvo.cz
- **Knihovna a videotéka.** <http://www.liska-evvo.cz/doc/knihovna>
- Prodej a distribuce materiálů k EVVO.
- **Krajský kalendář akcí EVVO ve Zlínském kraji** na www.liska-evvo.cz/akce
Společná prezentace a přehled akcí je významným tradičním nástrojem pro jednání s partnery, přípravu projektů i přiblížení EVVO veřejnosti a médiím. Pozvánky a informace zasílejte na elektronickou adresu Líska: infoevvo@seznam.cz
- **Publicita aktivit a organizací** (tiskové zprávy, články, informační a propagační materiály).
- **Osvětové a informační kampaně**, <http://www.liska-evvo.cz/doc/osvetove-kampane>

❖ V příloze dnes najdete:

- Rozesílku 11/2014 - celý text v PDF
- ML č. 102 – Kompost
- ML č. 103 - Herbář

Líska - o.s. pro EVVO ve Zlínském kraji, tel: 605 806 840, infoevvo@seznam.cz, www.liska-evvo.cz

Lísku najdete i na FACEBOOKU – přidejte se k našim tématům na stránkách: Líska, o.s. / Přírodní zahrada – příroda pod našimi okny / Ptáci – žijí tady s námi / Poctivě vyrobené, spravedlivě zaplacené/Stromy a my/Cesty za poklady ve Zlínském kraji/ZABAKO – žákovská badatelská konference/Skutečně zdravá škola

Rozesílku připravuje a rozesílá **Líska - občanské sdružení pro EVVO ve Zlínském kraji** s finanční podporou Zlínského kraje. Distribuci pro síť Mrkvička a MRKEV a účastníky projektu „Školní program EVVO krok za krokem“ zajišťuje ALCEDO – středisko volného času Vsetín, www.alcedovsetin.cz

Inovace informačního a komunikačního servisu byla podpořena z Programu Švýcarsko-české spolupráce. Supported by a grant from Switzerland through the Swiss Contribution to the enlarged European Union.

Pokud si nepřejete informace touto cestou dostávat, nebo u vás došlo ke změně adresy, prosím, neváhejte nás kontaktovat.